

- 1 תלמוד בבלי מסכת קידושין דף ג עמוד א
- 2 מניינא דרישא למעוטי מאי, מניינא דסיפא למעוטי מאי? מניינא דרישא למעוטי חופה. ולרב הונא, דאמר: חופה
- 3 קונה מק"ו, למעוטי מאי? למעוטי חליפין, ס"ד אמינא, הואיל וגמר קיחה קיחה משדה עפרון, מה שדה מקניא
- 4 בחליפין, אף אשה נמי מקניא בחליפין, קמ"ל. ואימא הכי נמי! חליפין איתנהו בפחות משוה פרוטה, ואשה בפחות
- 5 משוה פרוטה
- 6 רש"י מסכת קידושין דף ג עמוד ב
- 7 לא מקניא נפשה - דגנאי הוא לה הלכך בטיל לה לתורת חליפין בקידושין ואפילו בכלי שיש בו שוה פרוטה אי יהיב
- 8 לה בלשון חליפין עד דיהיב לה בתורת לשון קנין או קיחה או קידושין.
- 9 תוספות מסכת קידושין דף ג עמוד א
- 10 ואשה בפחות מש"פ לא מקניא נפשה - פי' בקונטרס משום דגנאי הוא לה הלכך בטיל לה תורת חליפין בקידושין
- 11 ואפילו בכלי שיש בה ש"פ אי יהיב לה בתורת חליפין וקשה לר"ת דא"כ פשטה ידה וקבלה תתקדש בפחות מש"פ
- 12 ועוד כיון דתלי טעמא משום דגנאי הוא לה א"כ אמאי לא פריך בגמרא בנתיה דרבי ינאי דקפדו אנפשייהו ולא
- 13 מקדשי בפחות מתקבא דדינרי כו' כי היכי דפריך לקמן (דף יא.) אמילתיה דב"ש ועוד קשה כיון דס"ד השתא
- 14 למגמר קניני אשה מקניני שדה א"כ אשה נמי תקני בחזקה כמו שדה ועוד דלקמן (דף ה.) בעי בגמ' בשטר מנלן
- 15 ומאי בעי ליגמר משדה לכך נראה לר"ת דגרסי' בפחות משוה פרוטה לא מקניא ולא גרס נפשה דלא בקפידא תליא
- 16 מילתא אלא ה"ט משום דגמר קיחה קיחה משדה עפרון דכתיב ביה כסף ובפחות משוה פרוטה לא מיקרי כסף
- 17 והמקשה שהקשה תחילה ואימא ה"נ בשטר וחזקה לא הקשה דהא פשיטא דלא גמרינן קיחה לעשות אשה ככל
- 18 עיני שדה ולהכי מבעיא לן לקמן בשטר מנלן דלא גמרינן משדה אלא לכסף דוקא דכתיב ביה קיחה ולא פריך
- 19 מחליפין אלא משום דהוי כעין כסף דקרא שיש בהם שוה פרוטה והכי פירושו ואימא ה"נ שתקנה אשה בחליפין
- 20 כשיש באותם חליפין שוה פרוטה כעין כסף דקרא טפי משטר שיש בו שוה פרוטה דא"צ שישה השטר פרוטה
- 21 כדאמר' גיטין (דף כ.) כתבו על איסורי הנאה כשר אבל חליפין דשוה פרוטה דומין לכסף ומשני חליפין איתנהו
- 22 בפחות משוה פרוטה וא"כ אינם מטעם כסף אלא קנין אחר הוא וא"ת היכי ס"ד דנילף משדה עפרון שתקנה אשה
- 23 בחליפין והא שדה עפרון גופא לא מיקני בחליפין דלא מצינו חליפין לעובד כוכבים דהא אמרינן בבכורות (דף יג.)
- 24 מדישראל בחדא עובד כוכבים נמי בחדא וי"ל דהיינו לבר מחליפין דומיא דישראל בחדא וה"ק מדישראל בחדא קנין
- 25 חדש בר מחליפין שהם בשניהם וכן משמע לקמן (דף ח.) גבי נמכר לעובד כוכבים מכסף מקנתו בכסף נקנה ואין
- 26 נקנה בתורת תבואה וכלים ומאי ניהו חליפין ש"מ דשאר דברים נקנין בחליפין לעובד כוכבים וכן היה רגיל ר"ת
- 27 לשלוח הרשאה ביד עובד כוכבים והיה מקנה בחליפין ומיהו בזה צריך ליזהר שלא לכתוב וקנינא מיניה דאין
- 28 שליחות וזכיה לעובד כוכבים כדאמרין בפרק [חמישי] דבבא מציעא (דף עא:) אלא וקנה העובד כוכבים כתבין
- 29 ואם תאמר אם כן כיון דפשיטא לן דאשה לא מקניא בחליפין
- 30 ויחידושי הרמב"ן מסכת קידושין דף ג עמוד א
- 31 למעוטי חליפין סד"א וכו'. ק"ל אלא מעתה תקנה אשה בחזקה דומיא דשדה, והא לא קשיא דאיכא למימר כיון שאין
- 32 גופה קנוי לא שייכא בה חזקה, ומיהו לא מחוור לי היכי סד"א דתקנה בחליפין משום דשדה נקנית בחליפין והא לא
- 33 גמרינן אשה משדה כלל אלא קיחה שכתוב באשה הוא דגמרינן שהוא לשון כסף, ומעולם לא הוקשה אשה לשדה
- 34 כלל, וכן הא דאמרין חליפין איתנהו בפחות משוה פרוטה ואשה בפחות מש"פ לא מקניא נפשה ופרש"י דגנאי הוא
- 35 לה, נימא בפחות משוה פרוטה ליתנהו אבל בפרוטה איתנהו, ומה שאמר הרב ז"ל הלכך בטל תורת חליפין
- 36 בקדושין איני יודע למה בטל, כיון שבפחות משוה פרוטה לא נתבטלו מחמת פסול קנייתן אלא מחמת קפידתה של
- 37 אשה, ונראה דהכי קאמרין מעיקרא דחליפין בכלל קיחה הם ומדין כסף הוא שריבה אותן הכתוב מה כסף
- 38 שמחליף הקרקע בו וקונה אף בחליפין, הלכך אף בכלל קיחה שבאשה הם, ומפרקינן כיון דאשכחן חליפין בפחות
- 39 משוה פרוטה לאו בתורת כסף הם קונין אפי' כשיש בהם ש"פ אלא חדוש הוא שחדשה בהם תורה, כלומר דין אחר

- 1 הוא שאינו בכלל כסף ולא שוה לו, ואשה לא אמרה בה תורה קנייה אלא בכסף הלכך אין חליפין קונין בה, וזהו
2 הטעם שלא הוצרכו למעט חזקה שאינה קונה באשה שלא עלה על דעת לרבות אף חליפין אלא מדין כסף, ולפי
3 פירוש זה הכי גרסינן ואשה בפחות משה פרוטה לא מקניא. אבל מקצת הנוסחאות שכתוב בהם מקניא נפשה
4 נוטות לפרש"י ז"ל והיא גרסת ההלכות, ויש לי לישבה דכל חליפין לגבי אשה כחליפין דפחות משה פרוטה ניהו,
5 דמתנה ע"מ להחזיר לא קניא באשה דבתר הנאה דבסוף אזלא ולא מקניא נפשה בקניה דשעה כדבעין למימר
6 לקמן.
- 7 חידושי הרשב"א מסכת קידושין דף ג עמוד א
- 8 וטי חליפין סד"א כיון דגמרינן משדה עפרון וכו' ואימא ה"נ חליפין איתנהו בפחות משו"פ כו'. הקשה הראב"ד ז"ל
9 כיון דגמרינן משדה עפרון ושלדה עפרון מקנה בחליפין אף על גב דאיתנהו בפחות משו"פ הו"ל למימר גבי אשה
10 דליקנו דומיא דשטר דגמרינן מויצאה והיתה ולא אמרינן כיון דאיתיה בפחות משו"פ לא גמרינן, ותירץ דאנן לא
11 גמרינן אשה משדה אלא מקיחה דכתיבא ביה וקיחה שבשדה עפרון בכסף היא ולא אשכחן ביה חליפין אבל שטר
12 על כרחין כיון דכתיב ויצאה והיתה אף על גב דלית בי' שו"פ גמרינן ליה מיצאה כיון דיצאה אינה אלא בשטר,
13 והיינו דלא גמרינן שטר משדה דהא לא חזינן שטר בשדה עפרון ואי גמרינן מיניה הוה אמרי' כיון דשטרא איתיה
14 בפחות משו"פ אשה בפחות משו"פ לא מקניא נפשה, אלא אצטרכינן למילף מויצאה והיתה, ובתירוץ זה עלה לנו
15 תירוץ גם למה שמקשים עוד למאי דאמרינן ואימא ה"נ א"כ ליקני אשה בחזקה דומיא דשדה, ויש מתרצים בקושיא
16 זו דכיון שאין גופה קנוי לא שייכא בה חזקה, וקשיא לי דהא עבד כנעני עד שלא טבל אין גופו קנוי ולא קני ליה אלא
17 למעשה ידיו ואפ"ה נקנה בחזקה, ושמא מכיון שע"י חזקה זו אפשר לבא לידי קנין הגוף שאם הטבילו לשם עבדות
18 גופו קנוי לו חזקה נמי שייכא ביה משא"כ באשה דלעולם אין גופה קנוי לו.
- 19 ומ"מ עדיין קשה דכיון שאין למדין משדה עפרון אלא מקיחה דכתיבא ביה דהיינו כסף היכי הוה ס"ד דתקנה
20 בחליפין דומיא דשדה דהא לא מקשינן אשה לשדה אלא קיחה דכתב באשה הוא דגמרינן שהוא לשון כסף, וכן הא
21 דאמרי' חליפין איתנהו בפחות משו"פ ואשה בפחות משו"פ לא מקניא נפשה ופרש"י ז"ל דגנאי הוא לה נימא
22 בפחות משו"פ ליתנהו באשה בשו"פ איתנהו, דכיון דבפחות משו"פ לא נתבטלו מחמת פסול קנייתן אלא מחמת
23 קפידתה של אשה כי אית בהו שו"פ דלא קפדה אמאי ליתנהו בה, ויש לתרץ דמעיקרא סבר דחליפין בכלל קיחה
24 הם ומדין כסף הוא שריבה אותם הכתוב דכל כסף חליפין הם שמחליף בהם הקרקע וקונה אף חליפין כן א"כ בכלל
25 קיחה דשדה עפרון הם ואשה נמי תקנה בהן, ומפרקי' כיון דאשכחן חליפין בפחות משו"פ על כרחין לא מדין כסף
26 הן קונין שאין כסף קונה בפחות משו"פ אלא קניה אחרת היא שחדשה תורה שאינה בכלל כסף ואשה לא אמרה
27 בה תורה קניה אלא כסף הלכך אין חליפין קונין בה, והטעם הזה מספיק אפי' לחזקה שלא עלה על דעת לרבות
28 באשה קניות שבשדה אלא שהיה סבור שיקנו חליפין מדין כסף, וקשיא לי דא"כ למאי אצטריך לאסוקי במלתיה
29 ואשה בפחות משו"פ לא מקניא דהא אפילו כי מקני' בפחות משו"פ נמי לא מקניא בחליפין דהא כיון דלא מדין כסף
30 הן קונין מן אתיאן באשה.
- 31 ונ"ל דמעיקרא כי אמרי' כיון דגמרינן משדה עפרון מה שדה עפרון מיקני בחליפין כו' ואמרי' נמי ואימא הכי נמי לאו
32 למימרא דסבירא לן דאשה לשדה מקשינן אלא הכי קאמר כיון דכסף דאשה מכסף דשדה גמרינן אלמא קניית אשה
33 כקניית שדה וכיון דאשכחן להו דהוקשו קצת קניותיהן אף אנו נאמר לכל שאר הקניות שבשדה שיהיו נוהגות כן
34 באשה קמ"ל מתני' דלא, ואימא הכי נמי דהא טעמא קאמרי' מדהוקשו בהדיא בקצת קניותיהן והאי מהאי גמרי'
35 ופריק כיון דחליפין איתנהו בפחות משו"פ ואשה בפחות משו"פ לא מקניא נפשה דגנאי הוא לה הא על כרחין לא
36 הוקשו אלא לקניית כסף בלבד דאיתא בהדיא, ומחליפין אתה דן לכל שאר קניות שבשדה שאינן באשה כגון חזקה,
37 וא"ת מ"מ מאי קושיא לפי שחליפין איתנהו בפחות משו"פ נימא דחליפין איתנהו אף באשה בחליפין שו"פ ולעולם
38 עיקר קניות שבשדה איתנהו באשה, זו אינה קושיא דכיון דעיקר חליפין אפילו בפחות משו"פ איתנהו כי עביד להו
39 בכלי שוה מנה לא ייפה כחו מכח כלי שאינו שו"פ דשם חליפין חד הוא, דבשלמא אי חליפין לא נתנו לחזרה הוה
40 אמרינן כי ייחב לה פחות משו"פ לא מקניא נפשה אבל כי ייחב לה שו"פ מקניא נפשה וא"נ אי עיקר חליפין ליתנהו
41 כלל בפחות משו"פ הוינן אמרינן כיון דקניה חשובה היא מקניא בה נפשה, אבל השתא דקי"ל דחליפין קני ע"מ

- 1 להקנות הוא ולא דידה נינהו אפילו כי יהיב לה חליפין שוה מנה מאי הוי הא מ"מ לאו בגופן היא נקנית אלא בדין
2 ודין אפילו בפחות משו"פ איתי' וכיון שדין חליפין איתי' בפחות משו"פ לא חשיבא לה וגנאי הוא לה להקנות עצמה
3 בקנייה פחותה כזאת שעיקרה בפחות משו"פ, ולא דמי לשטר דשטר לאו בגופו מתקדשת אלא במה שכתוב בו
4 ומה שכתוב בו אינו בתורת דמים כנ"ל.
- 5 והשתא נמי לא תיקשי אפילו כי גמרי' משדה עפרון לגמרי היכי הוה סלקא דעתין למילף מיניה חליפין והא שדה
6 עפרון א"א לו בחליפין דעכו"ם לא קני בחליפין אלא בכסף, דלפי מה שפירשתי לאו משדה עפרון קא גמרי' אלא כיון
7 שהוקשו קצת קניות אשה לקניות של שדה אף אנו נאמר דאשה כשדה לכל הקניות ולא כשדה עפרון ממש, ומיהו
8 בתוס' תירצו בהא בשם ר"ת ז"ל דעכו"ם נמי קונה בחליפין דלא אמרו בבכורות מה ישראל בחדא אף עכו"ם בחדא
9 אלא לאפוקי משיכה אבל חליפין לא וכדמוכח לקמן גבי נמכר לגוי דאמרינן בכסף הוא נקנה ואינו נקנה בתורת
10 תבואה וכלים ומאי ניהו חליפין אלמא בשאר דברים מהני חליפין לגוי.
- 11 תוספות רי"ד מסכת קידושין דף ג עמוד א
- 12 למעוטי חליפין. קשיא לי טובא ואם נתן אדם סודר לאשה שיש בו שוה פרוטה אף על פי שנתנו לה בתורת חליפין
13 אמאי אינה מקודשת והרי יש כאן שוה פרוטה וכיון דנקיטא ביה ג' על ג' והיא רשאית לעשוק אמאי אינה מקודשת
14 ואף על פי שהיא מחזירתו לו מדעת' היא מחזירתו ואם היא רוצה הוא שלה וגם אם קידשה במנה ואח"כ היא
15 מחזירתו לו מרצונה כלום יש לומר שאינה מקודשת. ונראה לי לומר שאם בזה הסודר לבד נתרצת לו לקדשה אף
16 ע"פ שהזכיר לה שם חליפין מקודשת היא והכא במאי עסקינן כגון שהתנה עמה לקדשה במנה ולא היה נותנו לה
17 עכשיו אלא התפישה את הסודר שתתקדש לו ולא תוכל לחזור בה והוא יתחייב ליתן לה המנה לאחר זמן בכי האי
18 גוונא ודאי אינה מקודשת כיון שלא נתרצת להתקדש לו אלא במנה ומנה אין כאן ואף על פי שבשדה קונה הסודר
19 שאם מכר לו השדה במנה ולא נתן לו המנה שיקנהו בכסף ונתן לו את הסודר שלא יוכל לחזור בו קנה את השדה
20 והוא חייב ליתן לו את המנה לאחר זמן ואלה הן חליפין שקונין בכל מקום ומקיימין את המכירה כדכתיב על הגאולה
21 ואמרינן בפ' הזהב גאולה זו מכירה אף על פי שאין כאן לא כסף ולא שטר ולא חזקה בסודר קנאו משא"כ באשה
22 וטעמא דמילתא כדמפרש דכיון דחליפין איתנהו בפחות מש"פ לא מיקניא נפשה להתקדש לו שלא תוכל לחזור בו
23 בפחות מש"פ וכיון דבפחות ליתנהו משוה פרוטה נמי ליתנהו שאין גזירה שוה למחצה עד שיתן לה את המנה:
- 24 תוספות הרא"ש מסכת קידושין דף ג עמוד א
- 25 ואשה בפחות משוה פרוטה לא מקניא נפשה. פרש"י דגנאי הוא לה, וקשה לר"ת דא"כ פשטה ידה וקבלה פחות
26 משוה פרוטה תתקדש, ועוד בנתיב דר' ינאי דלא מיקדשן בפחות מתקבא דדינרי כדמשמע לקמן לא יתקדשו
27 בפרוטה ע"י שליח ובלילה אבל ביום וע"י עצמן הא חזינן דלא קפדי, ונראה לר"ת דגרסי' בפחות משוה פרוטה לא
28 מקניא ול"ג נפשה וטעמא משום דגמרי' קיחה קיחה משדה עפרון דכתיב ביה כסף ופחות משוה פרוטה לא מקריא
29 כסף, והמקשה שהקשה ואימא ה"נ משטר וחזקה לא הקשה דהא פשיטא ליה דלא גמרינן קיחה לעשות אשה
30 כשדה לכל קנינין אלא לכסף דוקא דכתיב ביה קיחה ולהכי איצטריך לקמן למילף שניקנית בשטר, ולא פריך אלא
31 מחליפין דהוו כעין כסף דקרא כשיש בהם שוה פרוטה וראוי שתתקדש בהם יותר מבשטר שיש בו שוה פרוטה
32 משום דאין דרך להיות בו שוה פרוטה ולא דמי לכסף אבל חליפין דשוה פרוטה דומה לכסף, ומשני חליפין כיון
33 דאיתנהו בפחות משוה פרוטה ליתה בדין חליפין כלל. ונראה שיש ליישב גירסת הספרים דכיון דסתם נשים לא
34 מקנו נפשיהו בפחות משוה פרוטה אפי' פשטה ידה וקבלה קידושין בפחות בטלה דעתה, ומבנתיב דר' ינאי ל"ק
35 מידי דלקמן פריך לה אב"ש משום דבעו דינר ומשום קפידיא ואף על גב דשוה פרוטה חשוב ממון לכל דבר וכיון
36 דבקפידיא תליא מילתא פריך שפיר בנתיב דר' ינאי נמי לא ליקדשו אלא במידי דקפדי. וא"ת היכי ס"ד לומר דנילף
37 משדה עפרון שתתקדש אשה בחליפין והא שדה עפרון לא מיקניא בחליפין דלא מצינו חליפין לגוי דאמרינן
38 בבכורות מדישראל בחדא גוי נמי בחדא פי' ישראל קונה במעות וגוי במשיכה ואין לו עוד קנין אחר, וי"ל דהיינו לבד
39 מחליפין דומיא דישאל בחדא, וה"ק מדישראל בחדא קנין חדש לבד מחליפין שנוהג בשניהם, וכן מוכח לקמן
40 דאמרי' גבי עבד עברי הנמכר לגוי מכסף מקנתו בכסף הוא נקנה ואינו נקנה בתורת תבואה וכלים ומאי ניהו חליפין

- 1 ש"מ דבשאר דברים מהנו חליפין לגוי, וכן היה ר"ת רגיל לשלוח הרשאה ביד גוי. וא"ת והא אמרי' במרובה והלכתא
 2 שליח שוייה וגוי לאו בר שליחות הוא, וי"ל הא אמרי' בהגוזל קמא דאי נפלו נכסי קמי יתמי אין היתומים יכולים
 3 לתבוע מן הלוח או מן הנפקד אם אבדו מיד המורשה דלענין זה אין לו שליחות אלא הוי כאילו קני להו שליח עצמו
 4 אלא רק לענין זה עשאוהו שליח ליפות כח המשלח שלא יוכל לעכבם לעצמו.
- 5 תלמוד בבלי מסכת קידושין דף ו עמוד ב
- 6 אמר רבא: הילך מנה על מנת שתחזירוהו לי, במכר - לא קנה, באשה - אינה מקודשת, בפדיון הבן - אין בנו פדוי,
 7 בתרומה - יצא ידי נתינה, ואסור לעשות כן, מפני שנראה ככהן המסייע בבית הגרנות. מאי קסבר רבא? אי קסבר
 8 מתנה על מנת להחזיר שמה מתנה, אפילו כולהו נמי! ואי קסבר לא שמה מתנה, אפילו תרומה נמי לא! ועוד, הא
 9 רבא הוא דאמר מתנה על מנת להחזיר שמה מתנה, דאמר רבא: הילך אתרוג זה על מנת שתחזירוהו לי, נטלו
 10 והחזירו - יצא, ואם לאו - לא יצא! אלא אמר רב אשי: בכולהו קני, לבר מאשה, לפי שאין אשה נקנית בחליפין. א"ל
 11 רב הונא מר בריה דרב נחמיה לרב אשי: הכי אמרינן משמיה דרבא כוותיך.
- 12 תוספות מסכת קידושין דף ו עמוד ב
- 13 לבר מאשה לפי שאין אשה נקנית בחליפין - וא"ת במאי דמו לחליפין אי משום דחליפין הדרי הא בחליפין גופייהו
 14 אמר בנדריים פרק השותפין (דף מח:): דאי תפיס לה מיתפסי ונראה לר"י דלאו חליפין הוא ומדרבנן הוא דלא הוו
 15 קידושין לפי שדרך העולם להחזיר חליפין והני כעין חליפין דמי ואתי למימר אשה נקנית בחליפין הילכך אפקעינהו
 16 רבנן לקידושין מינה תדע דאי כחליפין דמו במכר היאך קנה בהאי מנה הא אין מטבע נעשה חליפין וכן בפדיון הבן
 17 למה יהא בנו פדוי בחליפין הלא כסף ה' שקלים כתיב ולא חליפין.
- 18 הר"ן על הרי"ף מסכת קידושין דף א עמוד א
- 19 לא מיקניא. נפשה דגנאי הוא לה הלכך בטל הוא תורת חליפין מקידושין ואף על פי שקדשה בכלי שיש בו שוה
 20 פרוטה אי יהיב לה בתורת חליפין לא מיקניא עד דיהיב לה הכלי לשום כסף: ואיכא למידק הכא היכי אמרינן סלקא
 21 דעתך אמינא מה שדה מיקניא בחליפין אף אשה נמי מיקניא בחליפין דהא אנן לא גמרינן אשה משדה דנימא דבכל
 22 מידי דמיקניא קרקע מיקניא ביה אשה והכי מוכח בגמרא דבתר דגמרינן קידושי כסף מקיחה קיחה אמרי' נמי [דף
 23 ה א] מנין שאף בשטר ואם איתא דמקשי' אשה לשדה שטר נמי תיפוק לן מיניה אלא ודאי לשון קיחה הוא דגמרי'
 24 דבכסף הוא וכיון שכן חליפין מנא תיתי: עוד הקשו נהי דאשה בפחות משהו פרוטה לא מיקניא נפשה אפ"ה למה
 25 יהא בטל תורת חליפין השוין פרוטה בקידושין כיון שבפחות משהו פרוטה לא נתבטלו מחמת פיסול קנייתן אלא
 26 מחמת קפידתה של אשה. ונדחק הרמב"ן ז"ל לתרץ קושיות הללו ולפי מה שכתב נראה שעיקר הגירסא היא ואשה
 27 בפחות משהו פרוטה לא מיקניא ולא גרסינן מקניא נפשה [כמו שכתוב] בהלכות ולפי דעתי שתי קושיות הללו
 28 האחת מתורצת בחברתה דמעיקרא הכי מקשינן ס"ד אמינא שקנין חליפין הוא בכלל קיחה הכתובה בקידושין
 29 דחליפין מתורת כסף מהני ואף על גב דהשתא נמי ס"ל דחליפין איתנהו בפחות משהו פרוטה אפ"ה אפשר דכיון
 30 דבעינן בהו כלי ודבר המסויים כדאיתא בפרק הזהב (שם) דבר חשוב הוא אף על פי שאינו שוה פרוטה כדאמרינן
 31 מה כלי דבר חשוב דמשום הכי אמרינן דטענו ב' מחטין והודה לו באחד מהם חייב דיצאו כלים למה שהן כדאיתא
 32 בפרק שבועת הדיינין (דף מ ב) וכיון שכן איכא למימר דמתורת כסף קונין ובכלל כי יקח נינהו ומהדרינן דאי אפשר
 33 דקנין חליפין איתיה בכלל כי יקח דאנן סהדי דאשה בפחות משהו פרוטה אפילו בכלי שלם לא מיקניא נפשה הלכך
 34 ודאי כשאמר הכתוב כי יקח אין קנין חליפין בכללו שאילו כן היה אף פחות משהו פרוטה בכלל ואי אפשר ומעתה
 35 בדמים דבר הכתוב ולא בחליפין:
- 36 רמב"ם הלכות אישות פרק ה הלכה כד
- 37 האומר לאשה הרי את מקודשת לי בדינר זה על מנת שתחזירוהו לי אינה כ מקודשת בין החזירה בין לא החזירה,
 38 שאם לא החזירתו הרי לא נתקיים התנאי, ואם החזירתו הרי לא נהנית ולא הגיע לידה כלום.

- 1 רמב"ם הלכות מכירה פרק ההלכה ה
- 2 הקרקעות והעבדים והבהמה ושאר כל המטלטלין כל אחד מהן נקנה בחליפין והוא הנקרא קניין, ועיקר הדרך
- 3 הזאת שיתן הקונה למקנה ב כלי כל שהוא ויאמר לו * קנה כלי זה חלף החצר, או היין, ג או הבהמה, או העבד
- 4 שמכרת לי בכך וכך, כיון שהגביה המוכר את הכלי וקנהו, קנה הלוקח אותו הקרקע או אותן המטלטלין, אף על פי
- 5 שעדיין לא משכן ולא נתן הדמים, ואחד מהן אין יכול לחזור בו .
- 6 הלכה ו
- 7 אין קונין אלא בכלים ד ואף על פי שאין בו שוה פרוטה, ואין קונין בדבר שאסור בהנאה, ולא בפירות ולא ה במטבע,
- 8 ואין קונין בכליו של מוכר אלא בכליו של לוקח.
- 9 רמב"ם הלכות מכירה פרק ה הלכה ט
- 10 זה הקניין אין צריך להיות בפני ו עדים, אלא אם היה בינו ובין חברו קנה, שלא הצריכה תורה עדים בדיני ממונות
- 11 אלא לכופר, אבל המוכר או הנותן או השוכר או המשאיל וכיוצא בהן אין צריך עדים, וכיון שקנה הקונה בדרך אחד
- 12 מן הדרכים שקונין בהן, בין בהגבהה, בין במשיכה, בין במסירה, בין בקנין, בין בכסף, בין בשטר או בחזקה קנה,
- 13 ואף על פי ז שאין שם עדים. +/השגת הראב"ד/ שאין שם עדים וכו'. א"א אין הכל מודים בקניין עכ"ל +.
- 14 הלכה י
- 15 המוכר או הנותן שקנו מידו יש לכל אחד מהן לחזור בו כל זמן שעוסקין ח באותו ענין, ואף על פי שהקנין בפני
- 16 עדים, ואם הפסיק הענין אין אחד מהם יכול לחזור אף על פי שאין ביניהן עדים, וכשם שחוזר המוכר והנותן כך
- 17 חוזר הלוקח והמקבל כל זמן שעוסקין באותו ענין מה שאין כן בשאר דרכי הקנייה .
- 18 הלכה יא
- 19 יש דברים הרבה שאין צריכין קנין ואין לקניין בהם טעם, כגון המשחרר את עבדו, והמגרש אשתו, או עושה שליח,
- 20 או המוסר מודעה, או המבטל מודעה, או ט המוחל לחבירו חוב או י פקדון שיש לו בידו, וכל כיוצא בדברים אלו .
- 21 הלכה יב
- 22 נהגו רוב המקומות להקנות למקצת אלו הדברים או כיוצא באלו, ואומרים וקנינו מפלוני שעשה פלוני שליח, או
- 23 שמחל לפלוני חוב שיש לו אצלו, או שבטל המודעה שמסר על גט זה וכיוצא באלו, אף על פי שאינו צריך .
- 24 הלכה יג
- 25 קנין זה שנהגו להקנות באלו הדברים אינו מועיל כלום, אלא להודיע שאינו אומר דברים אלו כמשחק ומהתל אלא
- 26 שגמר בלבו ואחר כך אמר, לפיכך אם אמר בלב שלם אני אמרתי וגמרתי לעשות דבר זה אין צריך דבר אחר כלל .
- 27 הלכה יד
- 28 הדברים שאין כ בהן ממש אין הקנין מועיל בהן, כיצד הרי שכתב בשטר וקנינו מפלוני שילך בסחורה עם פלוני, או
- 29 שיחלקו השדה שביניהם, או שישתתפו שניהם באומנות, וכיוצא בדברים אלו כולן, הרי זה קנין דברים ואינו מועיל
- 30 כלום, שהרי לא הקנה לחבירו דבר מסויים וידוע, לא עיקר ולא פירות עיקר הידוע. +/השגת הראב"ד/ הדברים
- 31 שאין בהם וכו'. א"א אבל השתוף עצמו נקנה בקנין, עכ"ל +.

- 1 רמב"ם הלכות מכירה פרק כט הלכה ח
- 2 בודקין את הקטן אם יודע בטיב משא ומתן או אינו יודע, לפי שיש קטן חכם ונבון שהוא יודע והוא בן שבע, ויש אחר
- 3 שאפילו בן שלש עשרה אינו יודע בטיב משא ומתן, קטן היודע בטיב משא ומתן שאין לו אפוטרופוס שנשא ונתן
- 4 במטלטלין וטעה דינו כדין הגדול, פחות משתות מחילה, שתות מחזיר ההוניה, יתר על שתות בטל מקח כמו
- 5 שביארנו, ואני אומר ד שאין מקח הקטן וממכריו במטלטלין קיימין אלא בשמשך או המשך, אבל אם נתן מעות על
- 6 המקח וחזר בו אינו מקבל מי שפרע ואחרים שחזרו בו מקבלין מי שפרע. +/השגת הראב"ד/ קטן היודע וכו' כמו
- 7 שביארנו. א"א אני אומר שהקטן אין לו מחילה כדאמרינן יתמי לאו בני מחילה נינהו וכן אני אומר שאם הקנו בקניין
- 8 קנו שהקניין לא גרע מהכסף והוא כסף עצמו מההוא מעשה דגיטין דההוא דשדא לה מרה כומתא ואמר קני הא
- 9 וקני נפשך וכו' ונמצא כסף גומר דעדיף משאר כסף וקונה לגמרי וכן אם קנה הוא בקניין קנה שהמקנה מקנה לו כל
- 10 קניינו ואינו חוזר בו אבל אם השכיר הוא מקום פירות לא קנו ממנו דשכירות כמכר הוא עכ"ל +.
- 11 הלכה ט
- 12 וכן אם קנו מיד הקטן או השכיר מקום המטלטלין וחזר בו לא קנה הלוקח שאין מוציאין מידי הקטן בדין, ואין קניין
- 13 מיד הקטן כלום שהקניין בשטר ואין העדים חותמין אלא על שטר של אדם גדול.
- 14 רמב"ם הלכות עבדים פרק ה הלכה ג
- 15 כיצד בשטר כותב לו על הנייר או על החרס הרי את בן חורין או הרי את של עצמך או אין לי עסק בך וכן כל כיוצא
- 16 בזה בענין זה שזה הוא גופו של גט שחרור ומוסר לו את השטר בפני שני עדים או שהיו העדים חתומים בו ומסרו
- 17 לו בינו לבינו הרי זה יצא לחירות שהרי גיטו וידו באין כאחד, אמר לו שלא בכתב הרי את בן חורין הרי את של
- 18 עצמך אף על פי שהעידו עליו עדים בב"ד ואף על פי שקנו מידו עדיין לא נשתחרר שאין העבד יוצא לחירות אלא
- 19 בכסף או בשטר או בראשי איברים, והכותב לשפחתו הרי את מותרת לכל אדם לא אמר כלום. +/השגת הראב"ד/
- 20 אמר לו שלא בכתב הרי את בן חורין וכו' עד או בראשי איברים. א"א דבר זה אינו מחוור שהקניין הרי הוא ככסף
- 21 מההוא מעשה דכומתא [שאיין] הלכה כר"ש שהכסף גומר בו, עכ"ל +.